

T.C.
MILLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- 226
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

16.07/2026

7/44705 GK 168

7/44832 GK 168

7/44834 GK 168

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/44836 GK 168

7/44920-44921 GK 168

7/44923-44924 GK 168

İlgi :a) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870952 sayılı yazınız.

7/45031 GK 168

b) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870958 sayılı yazınız.

c) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870964 sayılı yazınız.

7/45033-45034 GK 168

ç) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870974 sayılı yazınız.

d) 10.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1871834 sayılı yazınız.

7/45257 GK 170

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazılarla iletilen Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZTÜRKMEN'in 7/44705, Denizli Milletvekili Yasin ÖZTÜRK'ün 7/44832, Diyarbakır Milletvekili Mehmet KAMAÇ'ın 7/44834, Tunceli Milletvekili Ayten KORDU'nun 7/44836, Edirne Milletvekili Ahmet Baran YAZGAN'ın 7/44920, Ankara Milletvekili Yüksel ARSLAN'ın 7/44921, Muğla Milletvekili Selçuk ÖZDAĞ'ın 7/44923, Aydın Milletvekili Ömer KARAKAŞ'ın 7/44924, İzmir Milletvekili İbrahim AKIN'ın 7/45031, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/45033, Ankara Milletvekili Ahmet Eşref FAKIBABA'nın 7/45034 ile Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/45257 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (27 Sayfa)

EDİRNE MİLLETVEKİLİ AHMET BARAN YAZGAN'IN 7/44920 NUMARALI YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Bakanlığımızca eğitim hakkına erişimin güçlendirilmesi, zorunlu eğitim çağındaki çocukların eğitim sistemi içinde kalmasının sağlanması, devamsızlık ve okul terk risklerinin azaltılması ile eğitim dışında kalma riski bulunan öğrencilerin yeniden eğitim süreçlerine dâhil edilmesi amacıyla koruyucu, önleyici ve veri temelli izleme mekanizmaları yürütülmektedir.

Türkiye’de okullaşma göstergeleri uzun dönemli olarak değerlendirildiğinde, 2002-2003 eğitim öğretim yılında ilköğretimde %90,98, ortaöğretimde %50,57 olan net okullaşma oranlarının 2023-2024 eğitim öğretim yılında ilköğretimde %95,65’e, ortaöğretimde %87,97’ye yükseldiği görülmektedir. 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla ise net okullaşma oranı ilköğretimde %95,69, ilkokulda %95,43, ortaokulda %89,09 ve ortaöğretimde %83,25 olarak gerçekleşmiştir. Aynı yıl okul öncesi eğitimde net okullaşma oranı 5 yaşta %82,53, 4-5 yaşta %60,83 ve 3-5 yaşta %48,97’dir. Bu veriler, okullaşma oranlarının değerlendirilmesinde uzun dönemli artış eğilimi, yaş grubu etkileri, eğitim kademeleri arasındaki geçişler ve demografik değişimlerin birlikte dikkate alınması gerektiğini göstermektedir.

Zorunlu eğitim çağındaki çocukların okullaşma durumuna ilişkin veriler, Resmî İstatistik Programı kapsamında üretilmekte ve Bakanlığımızın “Millî Eğitim Örgün Eğitim İstatistikleri” adlı yayınında kamuoyu ile paylaşılmaktadır. Söz konusu yayımda “Öğretim yılı ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı”, “Öğretim yılı ve yaş gruplarına göre okullaşma oranı” ve “İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflaması 1. düzey ve eğitim seviyesine göre okullaşma oranı” başlıklı tablolarda eğitim seviyeleri ve yaş grupları itibarıyla okullaşma göstergelerine yer verilmektedir.

Bakanlığımızca kayıt, devam, devamsızlık ve okullaşma süreçleri; e-Okul, MEBBİS, MEB Data ve resmî istatistik üretim süreçleri kapsamında izlenmekte olup yaş grupları, eğitim kademeleri ve bölgesel göstergeler üzerinden değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu çerçevede zorunlu eğitim çağındaki çocukların örgün eğitime erişimi, okula devamı, devamsızlık riski ve eğitimden kopma ihtimali ilgili veri sistemleri ve okul düzeyindeki izleme mekanizmaları aracılığıyla takip edilmektedir.

Zorunlu eğitim çağındaki çocukların okul kayıtları ile nüfus kayıtlarına dayalı değerlendirme süreçlerinde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla mevzuat çerçevesinde koordinasyon sağlanmakta; öğrencilerin eğitim sistemi dışında kalma riskinin azaltılması amacıyla kayıt, devam ve devamsızlık süreçleri okul, ilçe, il ve Bakanlık düzeyinde izlenmektedir. Bu kapsamda okulda olması gereken yaş grubundaki çocukların eğitim süreçlerinin takibi, Bakanlığımız veri sistemleri ile ilgili kurumların görev alanları çerçevesinde yürütülen iş birliği mekanizmaları üzerinden değerlendirilmektedir.

Çocukların okul dışı kalmasına veya eğitimden kopma riskiyle karşı karşıya kalmasına yol açabilecek etkenler çok boyutlu olup yalnızca eğitim hizmetleriyle sınırlı değildir. Sosyoekonomik koşullar, ailevi nedenler, mevsimlik hareketlilik, çalışma hayatına yönelme, akademik güçlükler, devamsızlık alışkanlığı, okul aidiyetinin zayıflaması, psikososyal riskler, bakım ihtiyacı, erken yaşta evlilik, istismar ve benzeri durumlar eğitimden kopma riskini etkileyebilen başlıca alanlar arasında değerlendirilmektedir. Bu nedenle Bakanlığımızca okul terk riski yalnızca devamsızlık verisiyle değil, öğrencinin eğitim sürecine etki eden farklı risk göstergeleri birlikte dikkate alınarak ele alınmaktadır.

Soru önergesinde yer alan maddi imkânsızlıklar, çocuk işçiliği ve mevsimlik tarım işçiliği gibi hususlar, Bakanlığımızın görev alanının yanı sıra farklı kamu kurum ve kuruluşlarının görev, yetki ve veri alanlarıyla da ilişkili çok boyutlu konulardır. Bakanlığımızca bu tür risklerin öğrencilerin eğitime devamını etkilemesini önlemek amacıyla rehberlik ve yönlendirme faaliyetleri yürütülmekte; okulun imkânlarını veya Bakanlığımızın doğrudan görev alanını aşan durumlarda ilgili kurumlarla koordinasyon sağlanmasına yönelik mekanizmalar işletilmektedir.

Öğrencilerin eğitim sistemine dâhil edilmesi ve sistem içinde kalmasının sağlanmasına yönelik olarak okul yönetimleri, rehberlik servisleri, sınıf rehber öğretmenleri ve önleme, müdahale ve yönlendirme komisyonları tarafından devamsızlık ve okul terk riski düzenli olarak takip edilmektedir. Devamsızlık nedeniyle sınıf tekrarı veya eğitimden kopma riski bulunan öğrenciler için rehberlik, aile görüşmeleri, yönlendirme, akademik destek ve sosyal destek süreçleri yürütülmekte; öğrencinin okula devamını engelleyen nedenlerin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Son üç yılda çocuğunu okula göndermediği tespit edilen velilere uygulanan idari yaptırımlara ilişkin süreçler, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca mahallinde yürütülmektedir. Bakanlığımızın temel yaklaşımı, yaptırım sürecinden önce öğrencinin okula devamını engelleyen nedenlerin tespit edilmesi, aileyle iletişim kurulması, rehberlik ve yönlendirme faaliyetlerinin işletilmesi ve gerekli hâllerde sosyal destek mekanizmalarına erişimin sağlanmasıdır. Bu kapsamda eğitim sistemi ile sosyal destek mekanizmaları arasında iş birliği ve koordinasyonu güçlendiren uygulamalara önem verilmektedir.

Okuldan kopma riski taşıyan çocukların erken tespiti ve sisteme geri kazandırılması amacıyla Bakanlığımızca Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı iş birliğinde Eğitime Katılım ve Devamsızlığı İzleme Programı (EKİP) yürütülmektedir. Program; öğrencilerin devamsızlık, eğitimden kopma ve okul terkine yol açabilecek risk faktörlerinin erken dönemde tespit edilmesini, risklerin bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesini ve gerekli destek süreçlerinin zamanında işletilmesini amaçlamaktadır.

EKİP kapsamında belirlenen pilot okullarda görev yapan Önleme, Müdahale ve Yönlendirme komisyonları için uygulama modülleri hazırlanmıştır. Bu modüller aracılığıyla okul düzeyinde görev yapan personelin öğrencilerin okul terk riskiyle karşılaştıkları durumları tanıması, uygun müdahale yöntemlerini geliştirmesi ve öğrencileri ihtiyaç duyulan destek mekanizmalarına yönlendirmesi hedeflenmektedir.

Programın önemli bileşenlerinden biri olan makine öğrenmesi tabanlı erken uyarı sistemi ile öğrencilerin eğitim süreçleri çeşitli göstergeler üzerinden izlenmekte; okul terk riski oluşmadan önce ilgili birimlerin bilgilendirilmesi ve gerekli önleyici tedbirlerin alınması amaçlanmaktadır. Bu yönüyle sistem, öğrencilerin eğitim süreçlerinin daha yakından takip edilmesini, okul temelli müdahalelerin güçlendirilmesini ve eğitimden kopuşun önlenmesini destekleyen veri temelli bir araç olarak tasarlanmıştır.

Ayrıca EKİP kapsamında okulun imkânlarını veya Bakanlığımızın doğrudan görev alanını aşan durumlarda ilgili kurumlarla koordinasyon mekanizmaları oluşturulmuştur. Bu çerçevede çocuk işçiliği, istismar, erken yaşta evlilik, bakım ihtiyacı ve benzeri risk alanlarında ilgili kamu kurumlarına yönlendirme süreçleri tanımlanmış; öğrencilerin sosyal destek ve koruma hizmetlerine erişiminin güçlendirilmesine yönelik iş birliği modeli geliştirilmiştir.

2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaöğretim okullaşma oranında görülen azalma, kamuoyunda 4+4+4 sistemi olarak bilinen ve 6287 sayılı Kanun'la uygulamaya konulan düzenleme sonrasında 2012-2013 eğitim öğretim yılında ilkökula 72 aydan daha erken başlayan 2007 doğumlu öğrencilerin bir bölümünün ortaöğretimden teorik yaş grubuna göre bir yıl önce mezun olmasıyla ilişkilidir. Bu öğrenciler 2024-2025 eğitim öğretim yılında ortaöğretimde yer

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

almamakla birlikte, 17 yaşında olmaları nedeniyle net okullaşma oranının uluslararası tanımı gereği ortaöğretim teorik çağ nüfusu olan 14-17 yaş grubu içerisinde sayılmıştır. Bu nedenle 14, 15 ve 16 yaş gruplarında okullaşma oranları büyük ölçüde benzer düzeyde kalmasına rağmen, 17 yaş grubundaki teknik etkiden dolayı ortaöğretim okullaşma oranında azalma görünümü ortaya çıkmıştır. Bu husus dikkate alındığında ortaöğretimde okullaşmanın önceki yıllarla benzer düzeyde seyrettiği değerlendirilmektedir.

Bakanlığımızca çocukların eğitim hakkının korunması temel ilke olarak değerlendirilmekte olup öğrencilerin eğitimden kopmasını önlemeye yönelik erken tespit, rehberlik, yönlendirme, kurumlar arası koordinasyon ve veri temelli izleme uygulamaları güçlendirilmeye devam edilmektedir. Pilot uygulamalardan elde edilecek sonuçlar doğrultusunda iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve öğrencilerin eğitime katılımının artırılmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.